

Etika: 32. Od války na Ukrajině po facku v Hollywoodu náš svět sužuje násilí

Existují tři formy násilí. Z jaké formy násilí musíme činit pokání?

Etika

Od války na Ukrajině po facku v Hollywoodu naš svět sužuje násilí

Je čas přehodnotit naši definici násilí. Zatímco na Ukrajině zuří válka, pozornost mnoha lidí se minulý týden přesunula k momentu [násilí](#) na udílení cen Akademie.

Chápu, proč ten incident přitahuje pozornost lidí. Ve večeru rób a dekoru a všech našich oblíbených slavných lidí je neplánovaná facka mezi hollywoodskou královskou rodinou neočekávaná.

Je to jako autonehoda, rvačka v baru nebo ten moment v hororovém filmu, kdy dívka pomalu otevírá dveře, které otevírat neměla, a všichni v publiku vědí, že se něco chystá vyskočit – prostě nemůžeme uhnout pohledem.

A přiznávám, že na incidentu udělování cen Akademie je zajímavá dynamika, kterou je zajímavé zvážít – hranice mezi humorem a urážkou, toxická maskulinita, podívaná na násilí, nečinnost přihlížejících.

A jednoduše řečeno, možná cynicky, je to líbivější téma konverzace než násilí na Ukrajině.

V tomto příběhu nejsou žádné vzory

Na facce mi záleží velmi málo, takže nad tím nebudu trávit moc času. Zkrátka si myslím, že vtip to byl nevkusný na úkor ženy s autoimunitním onemocněním. A k tomu černošce. Vlasy černých žen jsou příliš často středem společenského omezení, posuzování a útlaku.

A zajímalo by mě, jak by se lišilo podávání zpráv o tomto příběhu, kdyby Will Smith nebo Chris Rock byli běloši? Nebo kdyby Jada Pinkett Smithová byla bílá? Bylo by to vtipné? Smích? Facka? Ticho od producentů Akademie?

Pak je tu jednoduchý závěr, že fyzické násilí je vždy špatné. Tečka.

Lidé se v této otázce staví na jednu stranu, ale mnozí se shodují, že na vině byli všichni. Ten vtip se neměl říkat. Diváci se neměli smát. Smith neměl dát Rockovi facku. Producenti neměli mlčet a zůstat nečinní v okamžiku, kdy k fyzickému násilí došlo.

V tomto příběhu nejsou žádné vzory k následování.

„Netolerujeme násilí v jakékoli formě“

Přemýšlela jsem o [tweetu](#) z Akademie, který byl zveřejněn krátce po půlnoci v noci na facku. *„Akademie netoleruje násilí v jakékoli formě.“*

Je to PR tweet, trochu víc. Ve snaze přeměrovat rozrušenou společnost tweet pokračuje: *„Dnes večer s potěšením oslavíme naše 94. vítěze Oscarů, kteří si zaslouží tento okamžik uznání od svých vrstevníků a milovníků filmů z celého světa.“*

Nemohu přestat myslet na pečlivou formulaci první poloviny tweetu, *„netoleruje násilí v jakékoli formě“*.

Taková fráze, která zahrnuje množství násilí, má neuvěřitelně hlubokou povahu. V případě Akademie byla tato formulace pouze způsobem, jak zachránit, co se dá. Ale co když Akademie ta slova opravdu myslela vážně? Co když ta slova někdo myslel opravdu vážně?

Odmítnout připustit násilí v jakékoli formě je jako budovat cestu ke společnosti plné míru.

V současné době žijeme v neuvěřitelně násilné kultuře. Během minulého víkendu došlo ve Spojených státech k 251 případům [násilí se zbraní, které si vyžádaly smrt 97 lidí](#). Podle OSN bylo k 27. březnu zabito 1 119 ukrajinských civilistů a podle odhadů zahynulo 7 000 až 15 000 ruských vojáků.

Toto jsou jasné a děsivé příklady fyzického násilí, které mělo za následek ztráty na životech. Ráda bych však upozornila, že násilí není vždy fyzické.

“Násilí není vždy fyzické.”

Výzkum násilí v partnerských vztazích dlouho tvrdil, že zneužívání představuje více než jen fyzické ubližování. Násilí v partnerských vztazích je vzorem zneužívání včetně násilí, které je fyzické, sexuální, emocionální, duchovní, finanční a/nebo psychické. Každý typ je považován za zneužívání a násilí.

Stejně tak sociální násilí není pouze fyzické. I když je přirozené uvažovat o fyzické újmě jako o nejvyšší formě násilí, je to pouhá špička ledovce, která se ve společnosti jasně vynořuje nad vodou.

Tři druhy násilí

Norský sociolog Johan Galtung konceptualizoval tři druhy násilí: přímé, strukturální a kulturní.

Přímé násilí je újma, často fyzická újma, spáchaná na jiné osobě nebo lidech. Přímé násilí je nejvíce uznáváno jako skutečné násilí, ale je udržováno prostřednictvím strukturálního a kulturního násilí.

Strukturální násilí je systémové vylučování a útlak konkrétních skupin lidí omezováním jejich přístupu k základním lidským potřebám. Například sexismus a rasismus jsou formy strukturálního násilí prováděného praktikami, jako je omezování přístupu ke vzdělání, zaměstnání nebo zdravotní péči.

Ke kulturnímu násilí dochází, když společnost podporuje nebo přijímá strukturální násilí jako přirozený řád věcí. Slavným příkladem je, když byl obchod s africkými otroky obhajován jako etický falešným tvrzením bílých vědců, že Afričané jsou intelektuálně a morálně nižší než lidé evropského původu.

Těmito třemi formami násilí se udržuje fyzické násilí. Strukturální násilí vede k přímému násilí a je ospravedlněno kulturním násilím.

“Strukturální násilí vede k přímému násilí a je ospravedlněno kulturním násilím.”

Například přímé násilí policejní brutality proti černošům je podporováno strukturálním násilím přehnané policejní práce v převážně černošských a hnědých komunitách a je ospravedlněno kulturním násilím založeným na lži, že černoši jsou hrozbou pro společnost.

Jak se tyto formy násilí propojují

Chci se krátce vrátit ke konfliktu na udílení cen Akademie, protože jde o mikrokosmos těchto forem násilí.

Vtip Chrise Rocka na úkor vlasů černošek, zejména ženy s chronickým onemocněním, je podobou strukturálního násilí. Smích z publika a nečinnost ze strany producentů je kulturní násilí. A Smithova facka je přímé násilí.

Sled událostí, i když uzavřený a nepříliš vážný na velkém měřítku násilí, zobrazuje cyklus popsany [Johanem Galtungem](#). A vyvstává otázka, jak by se změnil výsledek, kdyby byla odstraněna jedna z těchto tří forem násilí?

Cyklus fyzického ubližování je vnitřně propojen komplikovanými sítěmi spojujícími tři druhy násilí. Je nemožné vymýtit jednu formu, zatímco ostatní dvě existují.

I když fyzické násilí není jedinou formou násilí, rozhodně je to nejodpornější. Bez ohledu na politickou orientaci si každý přeje méně úmrtí a incidentů násilí se zbraněmi ve Spojených státech.

A bez ohledu na to, na které straně stojíte, pravděpodobně chcete mírové ukončení války na Ukrajině – a pravděpodobně mírové ukončení všech válek. V detailech, jak učinit mír realitou, dochází ke komplikacím.

V násilném světě, který touží po míru, musíme přehodnotit svou definici násilí a uznat, že i když konečným cílem je ukončit fyzické násilí, je to nemožné, dokud se nebudem řídit tvrzením, že „neschvalujeme násilí v žádné formě“.

Postní výzva

Jak se blíží konec tohoto postního období, z jaké formy násilí musíme činit pokání?

Je pravděpodobné, že nikdo, kdo čte tento článek, nebyl přímo zapojen do násilí na udílení cen Akademie nebo není přímo obětí války na Ukrajině. A je pravděpodobné, že jen velmi málo lidí, kteří toto čtou, se stalo obětí nebo pachatelem násilí se zbraní. Ale každý z nás žije ve společnostech, které systémově vytvářejí strukturální a kulturní násilí.

Musíme vzít v úvahu doby, kdy slova jsou násilí, smích je násilí, ticho je násilí, sociální média jsou násilí, legislativa je násilí a náboženství je násilí.

V křesťanské historii je spousta děsivých příkladů fyzického násilí spáchaného církví. Nemyslím si, že bychom někdy mohli přestat činit pokání z hrůz křížových výprav nebo kolonialismu.

Ale jak by to vypadalo, kdyby naše místní sbory činily pokání z našich současných násilných činů? Jak naše náboženské instituce přispívají k cyklu strukturálního a kulturního násilí?

“Sbory se dopouštějí strukturálního násilí, když nedokážeme ctít Boží obraz živý v každém jednotlivci.”

Sbory se dopouštějí strukturálního násilí, když nedokážeme ctít Boží obraz živý v každém jednotlivci.

Sbory se dopouštějí násilí, když je se ženami zacházeno jako s méněcennými než muži a jsou vyloučeny z účasti na náboženských aktech a vedoucích rolí ve svých kongregacích.

Sbory se dopouštějí kulturního násilí, když nemluvíme proti násilným činům – přijímáme je mlčením jako přirozený řád věcí. Pácháme násilí, když tiše přijímáme rasovou nespravedlnost nebo násilí se zbraněmi v našich kongregacích a komunitách.

Některé sbory již bojují proti násilí tím, že odmítají mlčet a odmítají akceptovat násilí ve svých komunitách.

Starý cambridgeský baptistický sbor v Cambridge, Massachusetts, postavil na svém sborovém trávníku „hromadný střelecký terč“. Před několika lety začal tento sbor přibíjet malé cedulky na jednoduchý dřevěný kříž. Na každém štítku je uvedeno město, stát a číslo, které představují místo hromadné střelby a počet lidí, kteří byli při střelbě zabiti.

Před křížem jsou slova: „Je to naše znamení protestu proti tomu, aby láska k penězům a zbraním byla

ceněna před lidskými životy. Toto smrtící zlo musí skončit. Vzkříšení míru a spravedlnosti musí přetrvat.”

Když se budeme dívat na Kristův kříž a na Jeho velikonoční zmrtvýchvstání, nespěchejme těmito posledními postními dny.

Zamysleme se nad tím, jak musíme činit pokání z našeho kolektivního přispění k násilí, a pracujme na způsobech, jak můžeme dosáhnout vzkříšení míru tím, že odmítneme tolerovat násilí v jakékoli formě.

Laura Ellisová

[Baptist News Global](#)

Laura Ellisová

Laura Ellisová

Laura Ellis je projektovou manažerkou pro baptistické ženy na ministerstvu. Je bývalou Clemons Fellow s BNG a dříve sloužila ve službě Safe Havens Interfaith Partnership proti domácímu násilí a zneužívání starších. Žije ve Waco v Texasu a získala magisterský titul v oboru bohosloví na Boston University School of Theology, kde studovala náboženské konflikty a teorie násilí a míru.

-krk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)